

FRITT ORD

**Årsregnskap
2020**

Aktivitetsregnskap for perioden

1. januar til 31. desember

	Noter	2020 (mill. kr.)	2019 (mill. kr.)
Anskaffelse av midler			
Finans- og investeringsaktiviteter			
Mottatt aksjeutbytte		8,4	14,8
Realisert gevinst ved salg av verdipapirer		53,5	270,5
Realisert tap ved salg av verdipapirer		(0,6)	(7,1)
Renteinntekter		17,5	24,4
Ned-/oppskrivning finansielle anleggsmidler		14,0	(6,6)
Verdiendring finansielle instrumenter		177,2	72,5
Verdiendring private equity-investeringer	16	104,7	37,8
<i>Sum anskaffelse av midler</i>		374,7	406,2
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Forvaltningskostnad investeringsaktiviteter		2,5	2,7
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet			
Bevilget til vedtektsfestede formål	11	155,2	100,9
Kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet			
Seminarkostnader/egne initiativer		11,2	10,9
Lønnskostnader	12	14,1	13,5
Avskrivning på varige driftmidler	2	0,4	0,4
Annen driftskostnad	12	5,7	7,1
<i>Sum kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet</i>		31,5	31,9
<i>Sum forbrukte midler</i>		189,2	135,5
Årets aktivitetsresultat		185,5	270,7
Overført til/(fra) annen formålskapital		185,5	270,7

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

	Noter	2020 (mill. kr)	2019 (mill. kr)
Anleggsmidler			
Formålstjenlige investeringer			
Bygg og innredninger	2	28,3	28,7
Aksjer i European Foundation House	3	7,8	7,8
Investeringer i datterselskaper	4	71,0	71,0
Fordring datterselskap	4	14,3	6,1
Andre fordringer	8	85,6	85,6
<i>Sum formålstjenlige investeringer</i>		207,0	199,2
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttede selskaper	5	324,3	309,3
Fordring i tilknyttet selskap	5	2,3	2,1
Investeringer i andre selskaper	6	75,7	76,7
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		402,2	388,0
<i>Sum anleggsmidler</i>		609,2	587,2
Omløpsmidler			
Fordringer			
Fordringer tilknyttede selskaper	5	3,0	3,0
Diverse fordringer		1,9	3,4
<i>Sum fordringer</i>		4,9	6,4
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	7	1 264,5	1 091,0
Obligasjoner	8	1 020,7	1 117,1
Andre finansielle instrumenter	9	666,9	563,5
<i>Sum investeringer</i>		2 952,1	2 771,6
Kontanter og bankbeholdning	14	44,4	34,0
<i>Sum omløpsmidler</i>		3 001,4	2 812,0
Sum eiendeler		3 610,6	3 399,2

Balanse pr. 31. desember

Formålskapital og gjeld

	Noter	2020 (mill. kr)	2019 (mill.kr)
Formålskapital			
Grunnkapital		1 000,0	500,0
Annen formålskapital		2 519,7	2 834,2
<i>Sum formålskapital</i>	15	3 519,7	3 334,2
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0,2	2,3
Skyldig offentlige avgifter		0,7	0,7
Pensjonsforpliktelse	13	1,4	1,4
Annen kortsiktig gjeld	16	6,6	2,7
Ikke utbetalte bevilgninger		82,0	57,9
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		90,9	65,0
<i>Sum gjeld</i>		90,9	65,0
Sum formålskapital og gjeld		3 610,6	3 399,2

Restforpliktelse

5,9

Oslo, 21. juni 2021

Grete Brochmann
Styrets leder

Bård Vegar Solhjell
Nestleder

Christian Bjelland
Styremedlem

Guri Hjeltnes
Styremedlem

Anine Kierulf
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Sigrun Slaggard
Styremedlem

Knut Olav Åmås
Adm. direktør

Kontantstrømsoppstilling for perioden 1. januar til 31. desember

	2020 (mill. kr)	2019 (mill. kr)
Periodens aktivitetsresultat	185,5	270,7
Netto realisert tap/(gevinst) ved salg av verdipapirer	(52,9)	(263,4)
Urealisert verdiendring	(291,4)	(100,9)
Avskrivninger	0,4	0,4
Bevilget til vedtektsfestede formål	155,2	100,9
Endring i tidsavgrensninger	(8,2)	(0,4)
<i>Tilført fra driften</i>	(11,4)	7,4
Finans- og investeringsaktiviteter		
Salg aksjer/andeler/finansielle instrumenter	541,9	1 308,1
Kjøp aksjer/andeler/finansielle instrumenter	(389,0)	(1 221,5)
<i>Sum tilført fra investeringsaktiviteter</i>	153,0	86,6
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet		
Utbetalte bevilgninger i perioden	(131,1)	(101,1)
<i>Sum utbetalt til til vedtektsfestede formål</i>	(131,1)	(101,1)
Sum likviditetsendringer i perioden	10,4	(7,1)
Likviditetsbeholdning pr. 01.01.	34,0	41,0
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	44,4	34,0

Noter til regnskapet

31. desember 2020

Generelt

Stiftelsen Fritt Ord er stiftet 7. juni 1974 og er en stiftelse med et ideelt, allmennyttig formål.

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Stiftelsens investeringer i datter- og tilknyttede selskaper anses for uvesentlig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og det er derfor ikke utarbeidet konsernregnskap. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over antatt levetid. Kontantstrømoppstillingene utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen omfatter kontanter, egne bankinnskudd samt bankinnskudd i mellomregning med forvalterne.

Finansielle omløpsmidler

God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner gjør et unntak fra regnskapslovens regler knyttet til finansielle investeringer. Av hensyn til brukergruppens informasjonsbehov kan finansielle investeringer regnskapsføres til virkelig verdi når følgende vilkår er oppfylt:

- (1) Investeringene er notert på børs eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter.
- (2) Virkelig verdi av investeringene kan måles pålitelig.

Finansielle omløpsmidler er i årsregnskapet verdsatt i henhold til dette prinsippet. Børsnoterte aksjer og obligasjoner vurderes til virkelig verdi og er vurdert til børskurs pr. 31.12.20. Valutakursen er basert på Norges Banks sluttkurs pr. 31.12.20

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som klassifiseres som anleggsmidler er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Ansvarlig lån vurderes etter pålydende.

Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta bokføres med kursene på transaksjonstidspunktet. Beregnet ikke realisert kurstap på omløpsmidler og kortsiktig gjeld pr. 31.12. er kostnadsført etter fradrag for urealisert gevinst opp til urealisert tap innen samme valutaslag. Beregnet ikke realisert kurstap pr. 31.12. for langsiktige fordringer og gjeld kostnadsføres; urealisert kursgevinst inntektsføres ikke.

Verdiendring investeringer

Verdiendring består av følgende elementer:

- (1) Urealisert verdiendring på finansielle instrumenter og andre investeringer i løpet av siste regnskapsperiode.
- (2) Tilbakeført urealisert verdiendring på solgte finansielle instrumenter og andre investeringer. Realisert gevinst/tap viser et resultat beregnet ut fra salgssum redusert med historisk kostpris etter FIFO-prinsippet.

Bevilgninger til vedtektsfestede formål

Bevilgninger til vedtektsfestede formål kostnadsføres løpende i overensstemmelse med styrets vedtak.

Skatt

Stiftelsen Fritt Ord er en stiftelse med det ideelle formål å fremme allmennyttig virksomhet. Stiftelsen har ikke erverv som formål og er således fritatt for skatt. Dette fremgår av skattelovens § 2-32.

Skattefritaket omfatter ikke resultatandeler i deltakerliknede selskaper, jfr. Skatteloven §2-32 annet ledd.

Noter til regnskapet

31. desember 2020

2. Bygg og innredninger

	Andel Sameiet Uranien- borgveien 2			Sum
	Inventar	Kunst		
Anskaff.kost pr 01.01.	37 100 430	4 265 544	431 800	41 797 774
Tilgang	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte avskr.	9 255 864	4 265 544	0	13 521 408
Bokført verdi	27 844 566	-	431 800	28 276 366
Årets avskrivninger	308 157	101 530	0	409 687
Økonomisk levetid	99 år	5 år	Uendelig	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Eierandel i sameiet Uranienborgveien 2 utgjør 59 %.

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og avskrives planmessig.

3. Aksjer i European Foundation House

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr.kontor	Eierandel / Stemmerett	Balanseført verdi
European Foundation House	28.04.2011	Brussel	16,67 %	7 830 000

4. Aksjer i datterselskaper

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr.kontor	Eierandel / Stemmerett	Balanseført verdi
Wergelandsv. 29 Holding AS	30.09.2017	Oslo	100,00 %	71 009 013
		Fordring	Årets resultat	Egenkapital
		14 194 028	-1 772 439	69 235 583

Wergelandsv. 29 Holding AS eier 100% av aksjene i Wergelandsv. 29 AS

Noter til regnskapet 31. desember 2020

5. Investeringer i tilknyttede selskaper

Investeringer i tilknyttede selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett	Kostpris	Balanseført verdi
TKV Invest AS	2008	Oslo	43,55 %	20 000 000	20 000 000
Cernova AS	2005	Bergen	34,00 %	100 000 000	100 000 000
Avern Security AS		Oslo	18,76 %	173 267 936	173 267 936
Snøhetta AS	2016	Oslo	20,00 %	30 990 490	30 990 490
Sum investeringer i tilknyttede selskaper					324 258 426

Under gitte betingelser har Stiftelsen Fritt Ord en forpliktelse til å yte ytterligere kapitalinnskudd på kr 13 400 000 i TKV Invest AS. Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

Fordringer på tilknyttede selskap

	31.12.2020	31.12.2019
TKV Invest AS	2 256 976	2 109 323
Cernova AS	2 975 563	2 975 563
Sum fordringer på tilknyttet selskap	5 232 539	5 084 886

Noter til regnskapet

31. desember 2020

6. Investeringer i andre selskaper

	Anskaffelses- kost	Eierandel	Nedskrevet	Balansført verdi
NHP Eiendom AS	75 451 500	4,78 %		75 451 500
NRP Eiendom 2015 AS	1 200 000	4,02 %	960 000	240 000
Sum investering i andre selskap	76 651 500			75 691 500

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap

7. Markedsbaserte aksjer og aksjefond

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balansført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1	66 632 651	87 739 681	87 739 681
Arctic Norwegian Equities Class D	78 700 000	91 198 978	91 198 978
Arctic Norwegian Value Creation D	75 000 000	87 003 432	87 003 432
Buyandread AS	1 000 000	417 560	417 560
Entra ASA	21 234 289	61 198 565	61 198 565
Generation Global Equity	39 667 296	238 561 494	238 561 494
KLP AksjeNorge Indeks	87 330 687	137 831 098	137 831 098
KLP Fremvoksende markeder indeks I	23 012 199	40 743 474	40 743 474
KLP AksjeVerden Indeks	155 000 000	200 151 356	200 151 356
Nordea Norge Pluss	75 599 399	88 343 579	88 343 579
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	81 504 049	91 178 710	91 178 710
Stewart Investors WW Sustainability VI	65 057 569	81 103 414	81 103 414
T. Rowe Price Global Value Equity Fund Class I10	48 200 000	58 983 753	58 983 753
Sum markedsbaserte aksjer	817 938 139	1 264 455 094	1 264 455 094

Noter til regnskapet

31. desember 2020

8. Obligasjoner

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Pengemarked			
DnB Likviditet 20 (IV)	23 015 786	22 816 153	22 816 153
Storebrand Likviditet	23 081 821	22 898 986	22 898 986
Nordea Kort Obligasjon III	7 401 564	7 652 729	7 652 729
Norske obligasjoner			
Alfred Berg Obligasjon	74 883 966	76 748 784	76 748 784
Danske Invest Norsk Obligasjon	66 065 797	75 123 853	75 123 853
DNB Obligasjon (III)	77 457 574	79 319 301	79 319 301
Nordea Obligasjon III	74 036 260	75 033 164	75 033 164
Pareto Obligasjonsfellesskap	49 801 296	52 576 008	52 576 008
Globale obligasjoner			
Loomis Sayles Inst Global Corp NOK	98 504 233	101 942 031	101 942 031
Payden Global Short Bond Fund Hdg NOK	95 888 235	98 748 069	98 748 069
Pimco Global Bond ESG Fund NOK	161 611 867	172 870 604	172 870 604
Storebrand Global Obligasjon Hdg NOK	214 634 958	234 987 901	234 987 901
Sum obligasjoner	966 383 357	1 020 717 583	1 020 717 583
Formålstjenlige investeringer/fordringer			
Media Development Loan Fund			18 282 406
The Freedom of Speech Foundation UK			67 360 662
Sum formålstjenlige investeringer			85 643 068

Noter til regnskapet

31. desember 2020

9. Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Utenlandske aksjefond</i>			
AKO Fund Ltd NOK - Class C3	53 410 732	202 075 339	202 075 339
AKO Global Ucits Fund - Class CF	50 000 000	88 628 989	88 628 989
Sum	103 410 732	290 704 328	290 704 328
<i>Private Equity</i>			
Sector Speculare II Fund Class A	7 576 150	380 303	380 303
Verdane Capital VIII	21 112 662	48 597 039	48 597 039
Verdane Capital IX	23 993 715	72 871 217	72 871 217
Verdane EDDA	18 994 840	25 800 684	25 800 684
Herkules Private Equity Ltd. II	5 174	5 174	5 174
Herkules Private Equity Ltd. III	5 568 792	22 544	22 544
Herkules Private Equity IV	7 328 728	11 646 031	11 646 031
Norvestor IV	186 789	192 040	192 040
Norvestor V	3 620 536	3 751 488	3 751 488
North Haven Real Estate Fund	242 412	838 199	838 199
Northzone VIII L.P.	26 028 129	73 010 826	73 010 826
Nordic and Europe Health Investment	3 825 231	5 746 200	5 746 200
FSN Capital V LP	22 572 564	30 166 941	30 166 941
Argentum Investments Partners	48 820 511	54 680 142	54 680 142
Cubera VIII	36 675 809	48 532 594	48 532 594
Sum	226 552 041	376 241 421	376 241 421
Sum andre finansielle instrumenter	329 962 773	666 945 749	666 945 749

Samlet restforpliktelse knyttet til investeringer i Private Equity:

61,5 mill. kroner.

Noter til regnskapet

31. desember 2020

10. Finansiell risiko

Stiftelsens finansielle risiko kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko. Risikoen klassifiseres som høy, moderat eller minimal.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endringer i porteføljens verdi på grunn av endringer i renter, aksjekurser, valutakurser og kredittspreader. Stiftelsens investeringsstrategi medfører at stiftelsen statistisk sett vil få en negativ avkastning hvert 4/5. år. Markedsrisikoen klassifiseres som høy i ett enkelt år, men moderat ut fra stiftelsens langsiktige investeringshorisont.

Kredittisiko

Kredittisiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittisiko i obligasjonsporteføljen overvåkes blant annet ved bruk av kredittvurdering. Stiftelsens investeringer i obligasjoner medfører at stiftelsens kredittisiko klassifiseres som moderat/høy.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at stiftelsen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller. Stiftelsen har i hovedsak bare prosjektorienterte forpliktelser som kun oppstår av styrets egne vedtak. Styret bestemmer således selv omfanget av disse forpliktelsene. Styret vurderer likviditeten som god og på grunnlag av ovennevnte

11. Bevilget til vedtektsfestede formål

Bidrag vedtektsfestede formål	152 184 656
Fritt Ord Pris	500 000
Fritt Ords Honnør	100 000
Stipender	2 011 211
Free Media Awards (pressepriser)	392 636
Sum bevilgninger	155 188 503

På stiftelsens hjemmeside, www.fritt-ord.no, gis detaljert oversikt over årets bevilgninger.

Noter til regnskapet

31. desember 2020

12. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn og feriepenger	9 310 333	8 877 202
Premie til tjenestepensjon	1 887 031	1 803 898
Andre ytelser	542 661	489 079
Styrehonorar	1 231 441	1 306 177
Arbeidsgiveravgift	1 673 035	1 737 251
Sum lønn og sosiale kostnader	14 644 501	14 213 607
Herav seminar kostnader	535 191	726 711
Sum lønnskostnader for aktiviteter som oppfyller formålet	14 109 310	13 486 896
Gjennomsnittlig antall årsverk	9,50	9,50
Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 665 821	1 624 927
Premie til tjenestepensjon	245 859	246 247
Andre ytelser	23 894	35 667
Sum lønn og godtgjørelse til daglig leder	1 935 574	1 906 841
Godtgjørelse til styret		
Styrehonorar	1 255 000	1 255 000

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelsetil daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter. Det foreligger ingen avtaler for ledende ansatte eller styret om godtgjørelser utover ordinær lønn og styrehonorar.

Kostnadsført honorar til lovpålagt revisjon utgjør kr 120 625 inkl. mva.

13. Pensjonsforpliktelser

Stiftelsen har tegnet tjenestepensjon etter lov om foretakspensjon for alle ansatte. Denne pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført. Videre finnes det en pensjonsforpliktelse overfor en tidligere ansatt som er balanseført med 1,4 millioner kroner.

14. Bundne bankinnskudd

Av stiftelsens totale bankinnskudd utgjør kr 482 077 bundne skattetrekksmidler.

Noter til regnskapet

31. desember 2020

15. Formålskapital

Grunnkapital	1 000 000 000
Annen formålskapital	2 334 219 622
Årets aktivitetsresultat	185 518 689
Sum formålskapital	3 519 738 311

16. Skattekostnad

Beregnet skatt relaterer seg til resultatandeler i deltakerliknede selskaper.

År	Skattbar formue	Skattbar inntekt
2018	138 717 157	2 510 603
2019	146 151 273	6 052 233
2020	160 278 761	2 806 633
Grunnlag skatt	445 147 191	11 369 469
Skattesats	0,15 %	22% - 23%
Beregnet skatt	667 721	2 526 360
Sum skatter		3 194 081